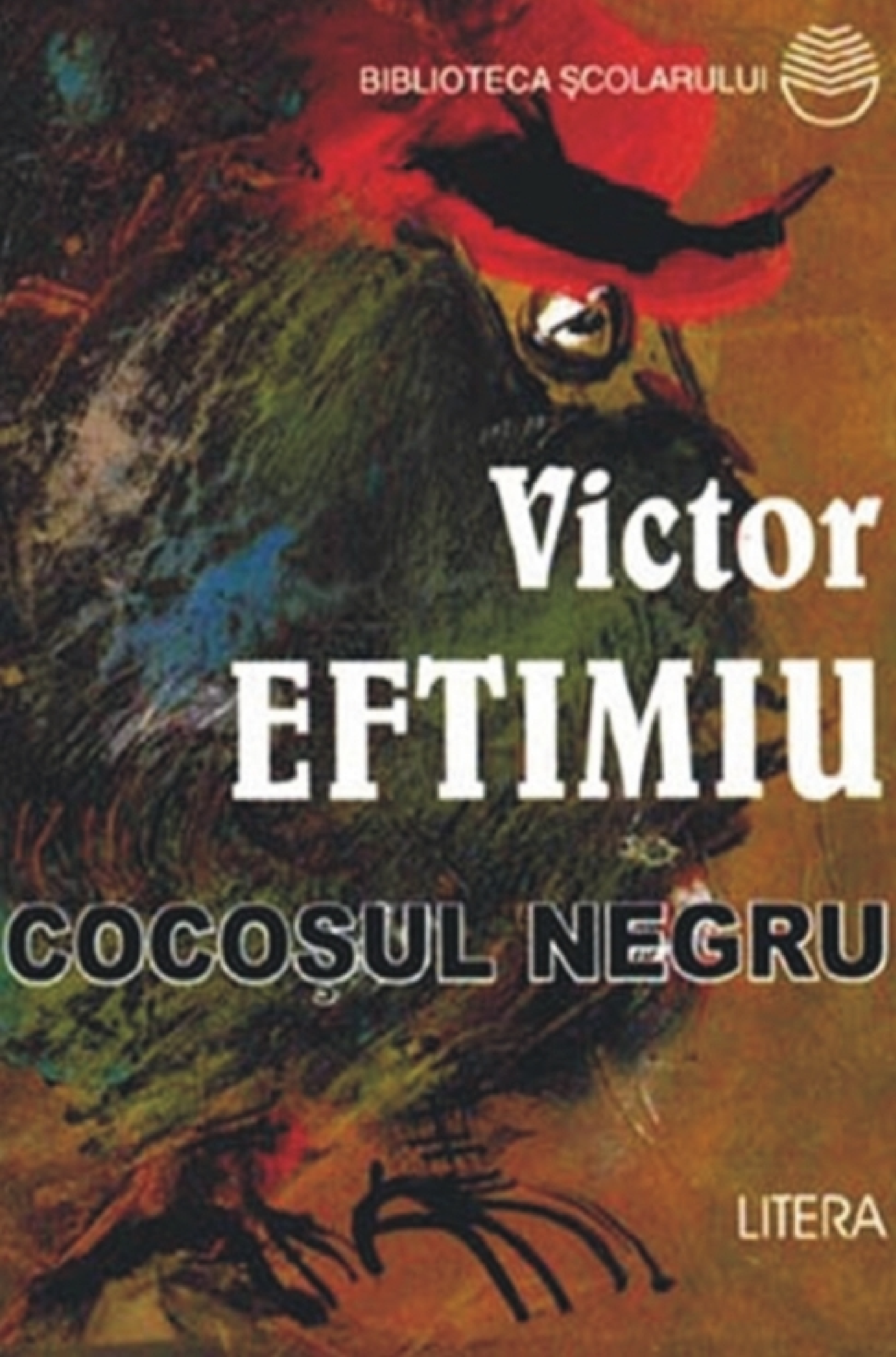

BIBLIOTECA ȘCOLARULUI

Victor
EFTIMIU

COCOȘUL NEGRU

LITERA

biblioteca școlarului

Victor
EFTIMIUL

COCOŞUL NEGRU

Litera
INTERNAŢIONAL
BUCUREŞTI — CHIŞINĂU

REFERINŢE CRITICE

Opera dramatică de început a lui Victor Eftimiu este scrisă sub emulaţia teatrului de poezie al lui Ed. Rostand, ce obţine la acea vreme succese răsunătoare în Franţa. Cu un remarcabil instinct artistic dramaturgul a înţeles că n-ar fi putut introduce într-un cadru istoric românesc, fără falsitate, verva, amabila preţiozitate şi fantezia spirituală ce sunt în chip necesar legate de un astfel de teatru şi a ales ca materie basmul, în direcţiunea căruia îl împingea şi exemplul ilustru al lui Maeterlinck. Dar în **Înşir-te, mărgărite** totul e în tradiţia românească, sub raportul materiei, piesa nefiind decât dramatizarea unui basm, cu o mai mare accentuare a simbolurilor, cuprinse prin definiţie în orice poveste... Oricare ar fi viţiul de temelie al piesei, **Înşir-te, mărgărite** rămâne o încântătoare şi fericită producţie a teatrului nostru. Nu se poate închipui o mai juvenilă explozie de poezie fabuloasă, o mai înlesnită maturitate a versificaţiei. Versurile au destulă somptuozitate ca să placă în sine, dar şi necesara fluiditate pentru a nu îngreuia declamaţia. **Călin Nebunul** al lui Eminescu, puţin scurs de miere, dar încă păstrând miresmele, a trecut aici. Peste tot pluteşte o jovialitate sănătoasă, un umor gras de peveste, inimitabile.

George CăLINESCU, **Istoria literaturii române de la origini până în prezent.** Ediţia a ll-a, revăzută şi adăugită. Editura Minerva, Bucureşti, 1986, p. 713,714.

Victor Eftimiu (1889-1972) a fost un scriitor fecund, publicând în jur de o sută de volume (10 volume de poezii, 50 de proză şi 40 de

teatru), din care nu rămân decât câteva piese de teatru, unul-două romane **(Dragomirna)** şi volumul de maxime **Vorbe... Vorbe... Vorbe...**

Înşir-te, mărgărite (1911), prima piesă, descindea, ceea ce nu s-a observat, din **Sânziana şi Pepelea** de Alecsandri, care are şi o legendă cu titlul **Înşiră-te, mărgărite**, cu alt subiect. Originalitatea lui Eftimiu stă în relativele libertăţi pe care şi le ia faţă de basm. Personajele nu-s ceea ce ştim de mai înainte despre ele. Sorina,fiica lui Alb-împărat, visează la Făt-Frumos, dar, ca să-şi împace şi tatăl, primeşte să se mărite cu altcineva. Făt-Frumos vrea pe Ileana Cosânzeana, dar e mai mult un fanfaron decât un erou. Zmeul care deţine pe Cosânzeana e un Barbă-Albastră, dar şi un nedreptăţit care-şi revendică drepturile lui. Toţi sunt idealişti şi realişti, eroi de basm, dar şi oameni, Alb-împărat în primul rând, om de omenie, care ciocneşte un pahar cu Făt-Frumos şi-l concediază când se ceartă cu Zmeul, dându-i pe amândoi afară. Autorul demitizează **avant la lettre**, coboară fantasticul pe pământ, lăsându-l totuşi să plutească într-o aură de fantezie. Cu toate incongruenţele simbolurilor, feeria rămâne un spectacol încântător. Versurile curg cu o mare naturaleţe, într-un stil de cel mai bun echilibru clasic. Aceleaşi calităţi, minus rotunjimea compunerii, le are cea de-a doua piesă, **Cocoşul negru** (1913)...

Aceste două piese au înnoit teatrul românesc dinainte de primul război mondial, aducând ceva din tehnica fabulosului lui Maeterlinck şi a fanteziei lui Edmond Rostand în decor local.

Al. PIRU, **Istoria literaturii române**, Editura “Grai şi Suflet — Cultura naţională“, Bucureşti, 1994, p. 124, 125. .

..Romantic, dar pe o temă faustică - a dilemei morale, a fatalităţii şi destinului uman generic considerate —, e **Cocoşul negru (1913)** de Victor Eftimiu, un prodigios producător de versuri cantabile şi de drame de tot felul, ce vor umple, cu succes adeseori, repertotriul interbelic.

I. NEGOIţESCU, **Istoria literaturii române**, Editura Minerva, Bucureşti, 1991, p. 144-145.